

RUSKON KUNNAN OPETUS- JA VARHAISKASVATUS TOIMIALAN ORGANISAATIO KEHITTÄMINEN

1. Tausta

Ruskon kunnanhallitus päätti 31.10.2023 § 234, että kunnassa käynnistetään organisatiotarkastelut. Tarkastelun ensimmäiseksi kohteeksi valittiin opetus- ja varhaiskasvatustoimiala.

Kunnanhallituksen päätöksessä todetaan, että tarkastelun tavoitteena on toiminnan kehittäminen, johtamistehtävien keskittäminen, organisaation madaltaminen, esimiestehtävien vähentäminen ja henkilöstön liikkuvuuden parantaminen.

Kunnanhallitus valtuutti henkilöstöjaoston, kunnanjohtajalla vahvistettuna, tarkastelemaan opetus- ja varhaiskasvatuksen toimialaa sekä tuomaan päätösehdotuksen kunnanhallitukselle käsiteltäväksi helmikuun ensimmäiseen kokoukseen.

Kunnanhallituksen päätöksen perusteella mahdollisen uuden organisaation aloittamisajan kohdaksi määriteltiin 1.8.2024.

1.1 Henkilöstöjaoston työskentely

Henkilöstöjaosta kokoontui asiaan liittyen 27.11.2023, 4.12.2023, 11.12.2023, 8.1.2024, 30.1.2024 ja 19.2.2024.

Kokouksissa oli kuultavana varhaiskasvatusjohtaja Maarit Ketola, johtava rehtori Kai Laitinen, Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan nykyinen puheenjohtaja Turo Vuorenhela sekä entinen puheenjohtaja Ari Rusi ja Maunun koulun rehtori Helka Kalajoki.

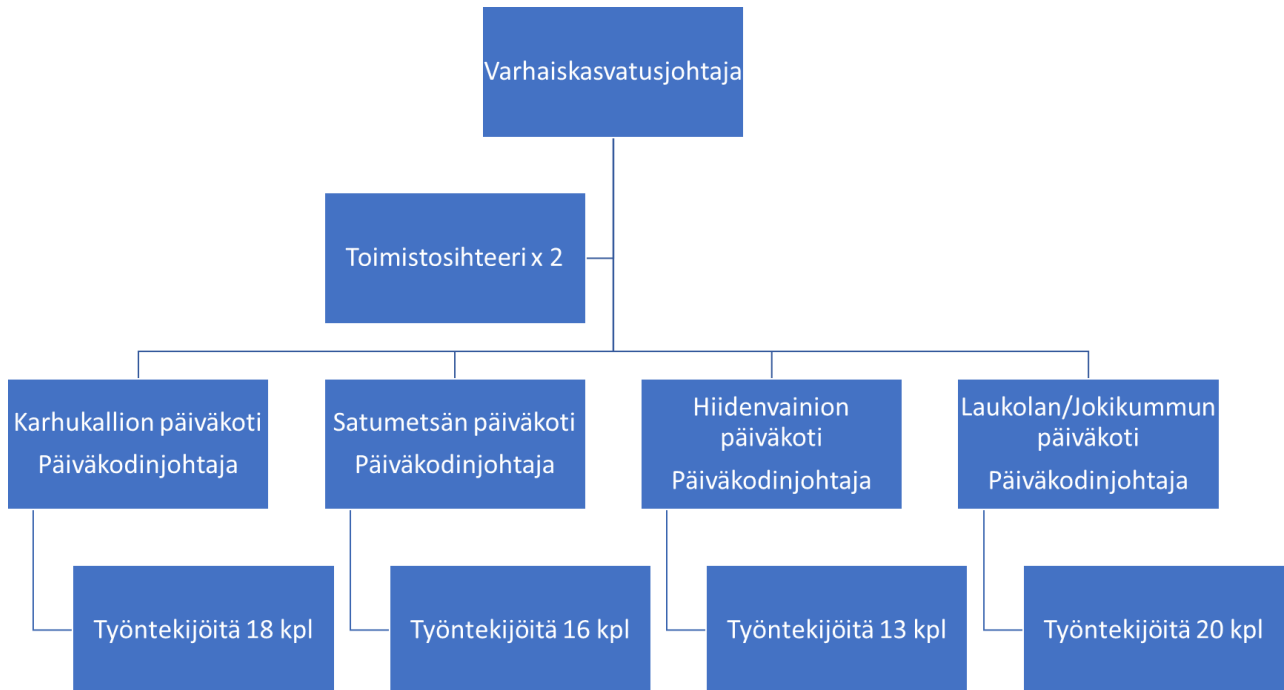
Kuulemisten lisäksi jaosto suoritti vertailua Turun seutukuntien välillä.

1.2 Opetus- ja varhaiskasvatus toimiala Ruskolla 2024

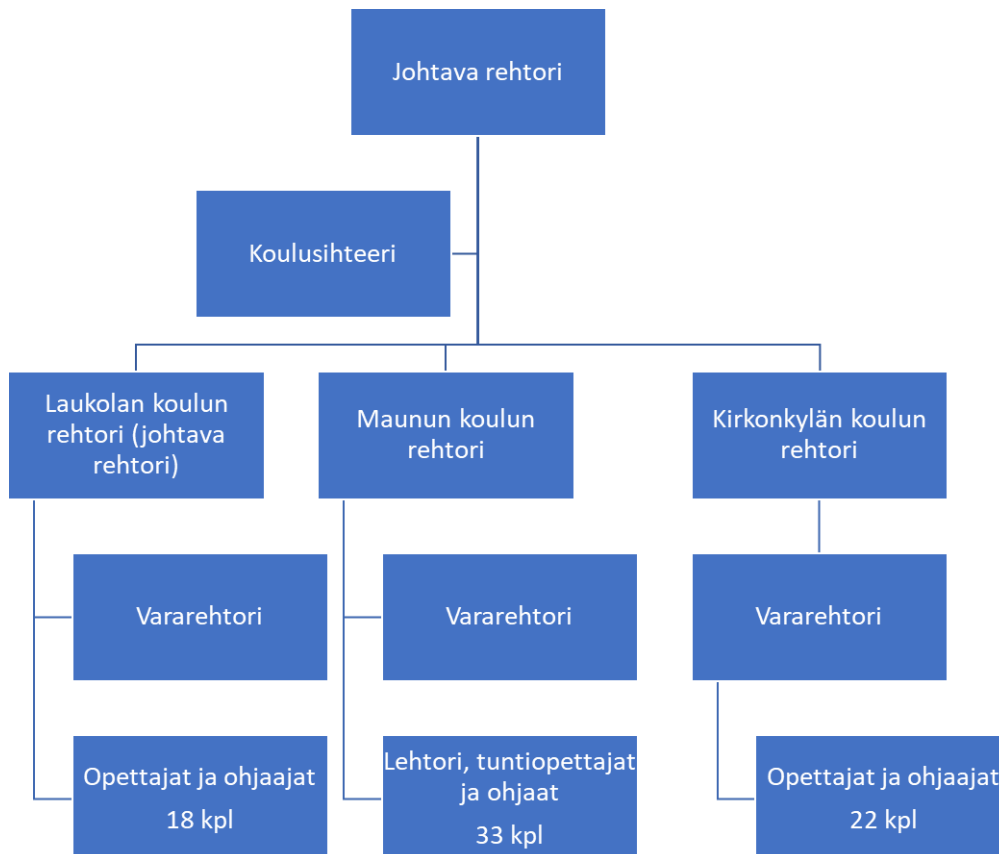
Ruskon kunnalla Opetus- ja varhaiskasvatus toimiala on jaettu selkeästi kahteen osaan. Erityisesti tätä korostaa se, että hallintosäännön mukaan johtava rehtori ja varhaiskasvatusjohtaja toimivat molemmat johtoryhmän jäseninä.

Alla kuvatuissa organisaatiokaavoihin on sisällytetty myös nykyiset henkilömäärät eri toimipisteissä.

Henkilöstöjaosto

Kuva 1: Varhaiskasvatuksen organisaatio 2024
 HUOM! Kaaviosta puuttuvat päiväkotien varajohtajat

Kuva 2: Opetustoimen organisaatio 2024

Henkilöstöjaosto

1.3 Vertailu Turun seutukuntien välillä

Vertailu tehtiin Turun seutukuntien välillä, joita ovat Ruskon lisäksi Turku, Raisio, Naantali, Lieto ja Kaarina.

Organisaatio vertailu

Turun seutukuntien organisaatiot ovat muodostettu kaikissa vertailun kohteena olleissa kaupungeissa sivistysjohtajan alle. Sivistysjohtaja johti koko toimialaa ja hänen alaisuudessaan olivat varhaiskasvatusjohtaja sekä rehtorit. Seuraavalla tasolla oli poikkeamaa, joka johtui yksiköiden koosta ja niiden rakenteesta.

Raisiossa, Kaarinassa ja Liedossa sivistystoimialan alaisuuteen oli sijoitettu myös Ruskon kunnan hyvinvointitoimialan tehtävät.

Perusopetuksen hallinnollisten yksiköiden kokojen vertailu

Keskimääräiset oppilasluvut:

Kaupunki	Oppilasmäärä / koulu keskiarvo
Raisio	349
Naantali	ei toimittanut tietoa
Turku	474
Kaarina	403
Lieto	353
Rusko	279

Vertailusta selviää, että Ruskon kunnan koulut ovat keskimääräisesti vertailtaessa selkeästi pienempiä kuin vertailukohteissa. Asiassa tulee ottaa kuitenkin huomioon, että vertailukohteissa on yksittäisiä huomattavan suuria kouluja.

Päiväkotien keskimääräinen lapsimäärä yhden päiväkotijohtajan alaisuudessa

Kaupunki	lapsimäärä / johtaja keskiarvo
Raisio	109
Naantali	ei toimittanut tietoa
Turku	> 140
Kaarina	80
Lieto	120
Rusko	77

Raisiossa lapsimäärät vaihtelevat 69 ja 150 lapsen välillä. Suurimassa päiväkodissa päiväkodinjohtajalla on apunaan apulaisjohtaja.

Liedossa kahdella johtajalla on 3 yksikköä ja yhdellä 2 yksikköä. Muilla on vain yksi yksikkö johdettavana.

Henkilöstöjaosto

1.4 Haastattelut

Käsiteltäessä organisaatio esille nousi useiden henkilöiden haastattelussa Ruskon organisaation poikkeuksellinen muoto. Tätä pidettiin osittain vahvuutena, mutta myös tunnistettiin organisaatio liittyvät haasteet erityisesti taloudelliseen ja hallinnolliseen johtamiseen liittyen. Esille nousi myös Vertikal Oy:n tekemä pitkän tähtäimen suunnitelma, jossa todettiin, että Rusko kokoisissa kunnissa tulisi olla perusopetuksen toimialaa johtava henkilö, joka ei ole saman aikaisesti koulun toiminnasta vastaava rehtori.

Varhaiskasvatuksen osalta haastatteluissa painotettiin päiväkodinjohtajien lähiesimiestyötä ja siihen liittyvää pedagogista ohjausta. Haastattelussa nostettiin myös esille päiväkodinjohtajien suuri työmäärä liittyen sijaisten hankkimiseen tilanteissa, joissa henkilökunta sairastuu tai on muusta syystä yllättäen pois.

Haastateltavat nostivat esiin myös Ruskon päiväkotien koot verrattuna lähikuntiin. Esille tuotiin, että suuremmissa päiväkodeissa, vaikka yksiköitä olisi useampia, on mahdollista helpommin hallinnollisesti siirtää henkilöitä toiseen yksikköön, jolloin sijaisten tarvetta pystytään pienentämään.

Henkilöstön liikkuvuus nostettiin esille myös käsiteltäessä Ruskon keskustan kouluja. Haastateltavat katsoivat, että vaikka opettajat liikkuvat jo nyt koulujen välillä, olisi yhtenäiskoulun yhden rehtorin mahdollista helpommin ohjata resurssia oikeaan paikkaan, jolloin pystyttäisiin vastaamaan huomattavasti nykyistä paremmin oppilasmäärien vaihteluihin ala- ja yläkoulujen välillä.

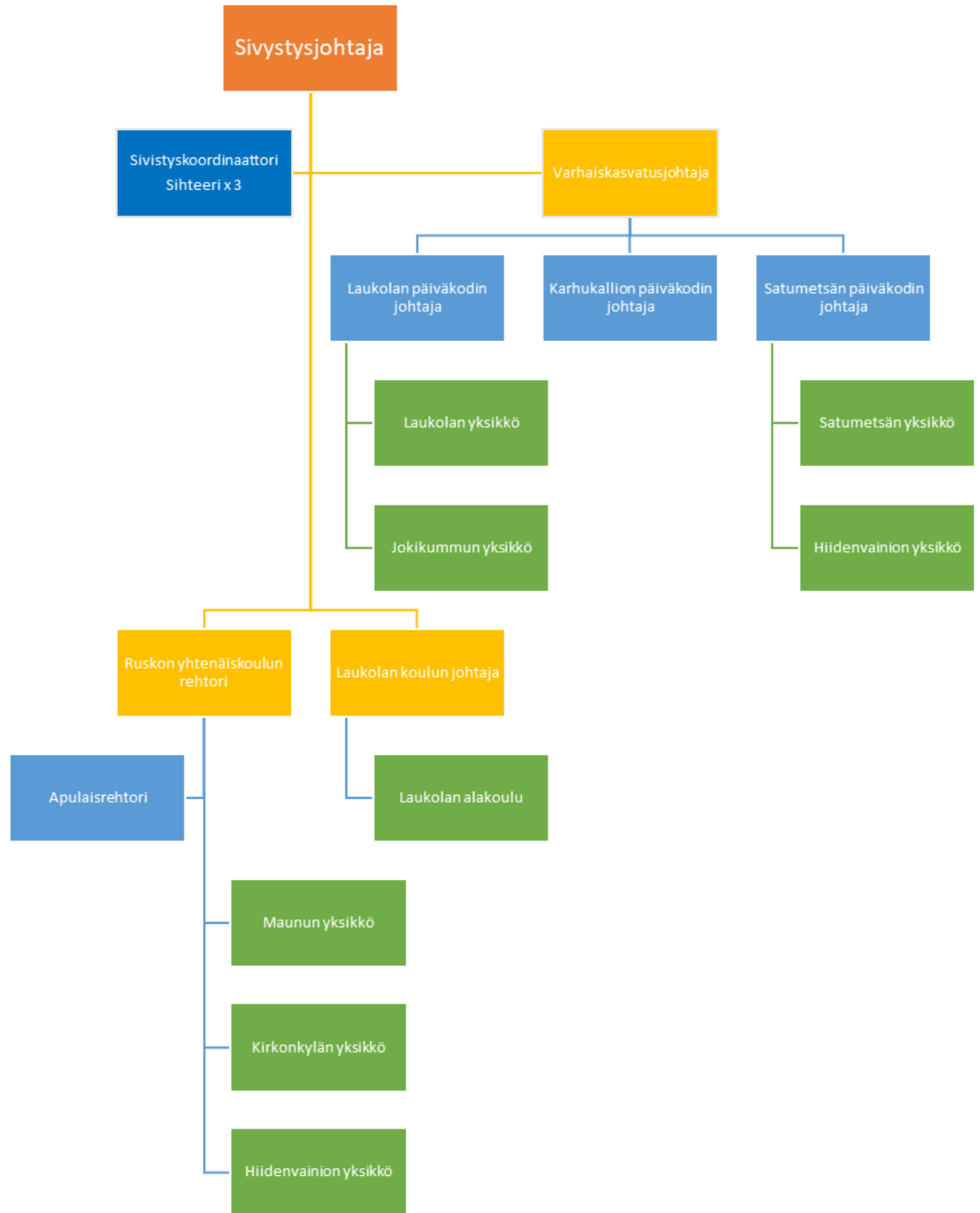
2 Esitys uudeksi organisaatioksi

Henkilöstöjaosto katsoo, että Ruskon kunnan tulisi siirtyä niin sanotun yhden johtajan malliin opetus- ja varhaiskasvatus toimialalla. Perusteena on toimialan selkeämpi hallinnointi ja taloudellisen suunnitelmallisuuden kehittäminen.

Henkilöstöjaosto esittää myös, että Ruskon kunnan koulujen osalta siirrytään yhteinäkoulu -malliin, jolloin henkilöstöresurssien liikkuvuus paranee. Yhtenäiskoulua johtaa rehtori ja hänen apunaan toimii virassa oleva apulaisrehtori.

Varhaiskasvatustoimialalla esitetään Satumetsän ja Hiidenvainion päiväkotien hallinnollista yhdistämistä, joka mahdollistaa henkilöstö liikkuvuuden parantamisen. Vaihtoehtoisesti Hiidenvainion päiväkoti voidaan yhdistää Karhukallion päiväkotiin. Yhdistämällä Hiidenvainio Satumetsään pystytään tuottamaan parempia lähiesimiespalveluita johtuen optimaalisemmasta yksikkökoosta.

Taloudellisesti uudella organisaatiolla ei saavuteta merkittäviä vähennyksiä välttämättä ainakaan lyhyellä tähtäimellä. Hyödyt liittyvät ennemmin toiminnan kehittämiseen ja laadukkaamman johtamisen tuottamiseen, joka näkyy kuntalaisille parempina palveluina ja luottamushenkilöille laadukkaana valmisteluna.

Kuva 3. Esitys Ruskon kunnan sivistystoimialan organisaatioksi

2.1 Sivistysjohtaja

Toimialaa johtaisi sivistysjohtaja ja hänen alaisuudessaan toimisivat suoraan rehtori, koulunjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja ja sivistyskoordinaattori.

Sivistysjohtaja toimisi sivistyslautakunnan pääesittelijänä ja sihteerinä sivistyskoordinaattori. Varhaiskasvatusjohtaja osallistuisi lautakunnan kokouksiin ja toimisi esittelijänä

Henkilöstöjaosto

varhaiskasvatukseen liittyvissä asioissa. Toimialan talouden suunnittelusta ja seurannasta vastaisi sivistysjohtaja.

2.2 Sivistyskoordinaattori

Sivistyskoordinaattori vastaisi hallinnonalan juoksevista asioista ja toimisi varhaiskasvatus- ja opetussihteerien esihenkilönä. Hänen tehtävänään olisi koordinoita varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välistä yhteistyötä ja tukea omalla työllään sivistysjohtajaa. Toimialan viestintä ja rekrytointi

2.3 Sihteerit

Sihteerit toimisivat yhden johdon alla, mikä mahdollistaisi tehokkaan tuurausjärjestelmän myös koulusihteerin tehtävien osalta. Heidän toimipisteensä sijaitseisi kunnantalolla, koska sivistystoimialan johto toimisi kunnantalon tiloissa. Lisäksi opetussihteeri toimisi muutama päivänä viikossa Maunun koululla tuottaen palveluita myös yhtenäiskoulun rehtorille ja apulaisrehtorille.

2.4 Rehtori

Ruskon keskustan yhtenäiskoulua johtaisi rehtori, jonka vastuulla olisi koulun hallinnollinen ja pedagoginen johtaminen. Hänellä on kuitenkin mahdollista delegoida omaa päätäntä valtaa virassa toimivalle apulaisrehtorille.

2.5 Apulaisrehtori

Apulaisrehtorin virka olisi uusi Ruskon kunnalla ja toimenkuva muotoutuu tarkemmassa jatko työskentelyssä.

2.6 Koulunjohtaja

Laukolan koulun rehtorin virka esitetään muutettavaksi jatkossa koulunjohtajan viraksi. Tällöin johtaja voi toimia myös oman luokkansa opettajana.

2.7 Varhaiskasvatusjohtaja

Varhaiskasvatusjohtajan tehtävään ei esitetä muita muutoksia kuin, ettei hän enää jatkossa toimi johtoryhmän jäsenenä ja hänen esihenkilönä toimisi sivistysjohtaja.

2.8 Päiväkodin johtajat

Päiväkodin johtajien tehtävät vähenevät nykyisestä neljästä kolmeen. Työmäärällisesti osa päiväkodin johtajien tehtävistä siirtyy sivistyskoordinaattorille.

3 Esitys asian jatkokäsittelystä

Henkilöstöjaosto esittää kunnanhallitukselle, että uutta organisaatiota ei oteta täysimääräisenä käyttöön vielä 1.8.2024.

Organisaation kehittämisestä tehdään päätös hallintosäännön mukaisesti ja hallintosääntö tulee muuttaa organisaation mukaiseksi. Tämä jälkeen asiassa voidaan käynnistää sivistysjohtajan haku. Henkilöstöjaosto esittää, että sivistysjohtaja aloittaisi uudessa tehtävässään viimeistään 1.1.2025. Perusteltua myös olisi, että sivistysjohtaja ja nykyinen johtaja rehtori voisivat toimia kevään 2025 yhtä aikaa viroissaan, jolloin perehdytys pystyttäisiin tekemään kunnolla. Uusi organisaatio tulisi voimaan kokonaisuudessaan 1.6.2025.

Edellä esitetyllä aikataululla kunnan työntekijät ja luottamushenkilöt pystyisivät rauhassa käsittelemään asiaan ja tekemään riittävät suunnitelmat toimenkuvien ja opetussuunnitelmien osalta.

2024							
Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu
Esitys valmistuu	Käsittely hallituksessa	Hallitus, valtuusto ja yhteistoimintakokous				Loma	

2024			
Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
Sivistysjohtajan rekrytointi		Valintapäätös	
Sisäiset haut uusiin tehtäviin			

2025							
Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu
Sivistysjohtajan perehdytys					Uusi organisaatio aloittaa toimintansa		
Sisäiset haut uusiin tehtäviin							